

Пројектни задатак из Педагогије Бр.3

Тема: Значај васпитања

1. Проучавајући педагогију уочити значај васпитања за људски род?

Специфичност људског рода јесте дуги период дјетињствау коме је неопходно обезбједити дуготрајну и свестрану заштиту, бригу и оспособљавање младих за живот.

Васпитање је нужно и значајно јер повезује и зближава људе, генерације и друштва. Васпитање је у условима савремене цивилизације постало основни пут и начин за афирмацију личности и за обезбјеђивање њеног материјалног и друштвеног статуса. Без постизања одређеног образовног стандарда, савремени човјек неће моћи да врши своје основне животне, породичне и професионалне улоге (да обезбједи егзистенцију, васпитава своју дјецу, постигне одређени ниво продуктивности на радном мјесту и сл.).

Данас појединац не може да обезбједи своју егзистенцију ако се не укључи у формалне и неформалне облике васпитања, а народи и државе свој успон и пад директно доводе у везу са системом васпитања.

Просјечан животни вијек се у многим развијеним земљама "подигао" на осам и девет деценија и створен је један нови однос у структури начина живљења: једна трећина живота се посвећује учењу и интензивном развоју способности. Једна трћина за рад и остатак за пензију. На тај начин васпитање постаје доживотни процес.

У васпитању као дјелатности стално постоји протканост средстава циљевима. Васпитање је најшири педагошки процес и појам. Он се односи на све што људи свјесно, намјерно, систематски и организовано предузимају на плану формирања личности.

Образовање је срж, једро и језгро цјелокупног процеса васпитања. То је ужи процес и појам, он чини темељ и основу васпитања личности и односи се, пре свега на усвајање знања, чињеница, података и на изграђивање навика и умјења.

Без добре образовне основе нема цјеловитог, хармонијског и свестраног васпитања личности.

- По Ђорђевићу и Трнавицу:

Васпитање је значајно због међусобног зближавања и повезивања људи и њихове успјешније комуникације. Важно је и због интензивнијег развоја индивидуалних карактеристика које појединци носе у себи.

Ђорђевић и Трнавац истичу:

"Васпитање је у условима савремене цивилизације постало основни пут и начин за афирмацију личности и за обезбјеђивање њеног материјалног и друштвеног статуса."

- По Петру Мандићу, Ивици Радовановићу и Данимиру Мандићу:

Захваљујући васпитању људи су могли да се одрже у животу, да се успјешно боре против природних сила и да стално унапређују своје знање и искуство.

- По Канту:

"Човјек само васпитањем постаје човјек".

Васпитање је значајан чинилац у одржању континуитета друштва и развоју производних снага и производних односа.

На циљеве и задатке васпитања нужно је утицао карактер друштва, његова унутрашња структура, друштвено-економски и културни степен развоја.

2. Посебну пажњу обратити на интенционалне (намјерне) и оне утицаје који нису интенционални, на развој личности.

Чиниоце или факторе развоја личности најчешће групишемо у две групе: биолошке (унутрашње, наследне, урођене) и социјалне (спољашње, срединске). Наравно обје групе чинилаца подразумјевају улогу човјекове активности, без које није могућ развој без обзира на повољности које нуди природа и друштвена средина.

Развој личности човјека условљен је узајамним дејством наслеђа, друштвене средине, васпитања и активности самог васпитаника.

- Трнавац Ђорђевић:

Наслеђе је производ досадашњег развоја живота људи и оно обезбјеђује путем гена предуслове који су основа даљег развоја личности. Наслеђено се не испољава одмах у виду неких способности већ само у виду одређених могућности и диспозиција.

- Мандић и Радовановић:

Истичу 5 чинилаца који су значајни за изградњу личности у демократском друштву:

- А) Упознавање самога себе
- Б) Бирање себе
- В) Изграђивање себе
- Г) Управљање собом
- Д) Остваривање идентитета, интегритета и дигнитета личности

А) Упознавање самога себе подразумјева човјеков рад на откривању способности, талената, интересовања, тежњи и жеља.

Б) Бирање себе значи бити оно што појединац жели и може бити, а не оно што други желе да он буде, вјеровати у себе и радити на свом изграђивању.

В) Изграђивање себе је једна од основних дужности човјека према себи као друштвеном бићу. Друштво је обавезно да човјеку обезбједи могућности развоја, а да он стиче знање и развија способности, таленат и мишљење.

Г) Морална снага човјека да управља собом представља битан чинилац човјековог живота и успјеха у свим областима. Човјек који управља собом постојан је у својим ставовима, поуздан у извршењу обавеза, толерантан је и скроман.

Д) Остваривање идентитета, интегритета и дигнитета представља посебну врсту теста колико је личност остварила себе као персону са одређеним својствима.

Интегритет се сматра последицом остваривања идентитета. Интегритет је фактор самосталности у дјеловању, досљедности и поузданости у обављању обавеза.

Дигнитет чини људско достојанство, узвишеност, углед и част личности. Он се изграђује у процесу развоја и социјалног сазријевања.